กพยช./อนุ IT/ร/๑.๖๒

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

รายงานการประชุม
คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๓๐ น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ

.....

ผู้มาประชุม

๑. ดร.ทวีศักดิ์ กออนันตกูล ประธานอนุกรรมการ

๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม อนุกรรมการ
นางสาวณัชชา วรวัฒนเมธีกุล
ผู้ตรวจราชการ สำนักงานศาลยุติธรรม

๓. ผู้แทนสำนักงานศาลปกครอง อนุกรรมการ
นางสาวกลิ่นแก้ว นพวงศ์ ณ อยุธยา
ผู้อำนวยการสำนักวิทยาการสารสนเทศ

๔. ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด อนุกรรมการ
นายรัชต์เทพ ดีประหลาด
ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารกิจการ สำนักงานอัยการสูงสุด

๕. ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ อนุกรรมการ
พล.ต.ต.สรพล สรสกุลชัย
ผู้บังคับการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง

๖. ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม อนุกรรมการ
นางสมศรี หอกันยา
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๗. ผู้แทนสำนักงบประมาณ อนุกรรมการ
นางอรุณศรี บุญสม
รักษาการนักวิชาการคอมพิวเตอร์เชี่ยวชาญ

/๘.ผู้แทนสำนักงาน...

๘. ผู้แทนกรมการปกครอง (CIO) อนุกรรมการ
นายสุชาติ ธานีรัตน์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการบริหารงานทะเบียน

๙. ผู้แทนสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) อนุกรรมการ
นายอุสรา วิสารทานนท์
ผู้อำนวยการฝ่ายที่ปรึกษาดิจิทัลโซลูชันส์

๑๐. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ อนุกรรมการ
นายจิรวัฒน์ สุภาพ
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๑๑. ผู้แทนสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน อนุกรรมการ
นายศิวัช ชาวบางงาม
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๒. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด อนุกรรมการ
นางสาวชมเชย ภัทรปกรณ์ศรี
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

๑๓. ผู้แทนศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ อนุกรรมการ
นายมารุต บูรณรัช
นักวิจัยอาวุโส

๑๔. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อนุกรรมการ
นายดนุพล ชื่นอารมณ์
ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและกระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

๑๕. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อนุกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภกร กังพิศดาร
ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเครือข่ายคอมพิวเตอร์และความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ

๑๖. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการ
นายวัลลภ นาคบัว

๑๗. รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม (CIO) อนุกรรมการ
นางสาวนันทรัศมิ์ เทพดลไชย

๑๘. ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการและ
นางอุษา จั่นพลอย บุญเปี่ยม เลขานุการ
ผู้อำนวยการกองนโยบายและประสานแผนกระบวนการยุติธรรม

/๑๙.ผู้แทน...

๑๙.ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการและ
นางสาทิมา ทองศรีจันทร์ ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการพิเศษ

๒๐.ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม อนุกรรมการและ
นางสาวจิติยา พฤกษาเมธานันท์ ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.รองปลัดกระทรวงยุติธรรม ติดราชการ

๒.ผู้แทนสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) (สพธอ.) ติดราชการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)

๑.นางสาวอัญชลี โพธิ์อ่อน เจ้าหน้าที่ สพร.

สำนักงานกิจการยุติธรรม

๒.นายกิตติวงศ์ ศุภชัยศิริกุล ที่ปรึกษาโครงการ DXC

๓.นางสาวเสาวรส ยนต์โยธินกุล นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

๔.นายณัฐ นันติ นักวิชาการคอมพิวเตอร์ชำนาญการ

๕.นางสาวน้ำทิพย์ ฉิมสุด นักวิชาการคอมพิวเตอร์ปฏิบัติการ

๖.นางสาวปุณณดา จงอริยตระกูล นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ

๗.นางสาวอิสริยา สันติธรรม นักวิชาการยุติธรรมปฏิบัติการ

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานอนุกรรมการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมให้ทราบว่า เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้ผ่านร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ... โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล ให้การแลกเปลี่ยน บริหารจัดการ ย้ายข้อมูล และส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ เป็นไปอย่างโดยสะดวก เป็นระบบเปิดเผย และโปร่งใสยิ่งขึ้น โดยผ่านเครื่องมือที่กำหนดไว้ใน ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ว่าธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) ซึ่งคือการดูแลรักษาข้อมูลอย่างเป็นธรรม ซึ่งได้นิยามไว้ในมาตรา ๑ โดยข้อมูลบริการประชาชนที่หน่วยงานต่างๆ ได้รับมอบจากประชาชนแล้วนั้น เรียกว่า Master Data และหากหน่วยงานใดๆ ขอเข้าใช้งาน Master Data หน่วยงานนั้นๆ ไม่มีสิทธิ์เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของข้อมูลก่อนเสมอ และทุกหน่วยงานต้องจัดทำเอกสารธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ซึ่งจะแสดงข้อมูลทุกชนิดที่แต่ละหน่วยงานเป็นเจ้าของ โดยต้องทำการจัดระบบชั้นความลับ ผู้มีสิทธิ์ใช้ข้อมูล และข้อมูลดังกล่าวสามารถแจกจ่ายให้กับหน่วยงานใดได้บ้าง เป็นต้น และจากการที่ศูนย์ DXC ได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนข้อมูล มีการให้และรับข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ มาก่อน ที่จะมีร่าง พ.ร.บ.

/ฉบับนี้...

ฉบับนี้ จึงถือว่าศูนย์ DXC ได้เป็น Open Connected Government และเป็นระบบต้นแบบในด้านธรรมาภิบาลข้อมูลอย่างเป็นรูปธรรม

สำหรับร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... และร่าง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ... ที่ผ่านสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ก่อนหน้าร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ... หนึ่งวันนั้น สามารถนำไปใช้งานได้กับทุกหน่วยงาน เมื่อร่าง พ.ร.บ. เหล่านี้ประกาศใช้งานแล้ว การจัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลในส่วนที่เก็บเพิ่มเติมนั้นไม่สามารถเก็บข้อมูลแบบเดิมได้ ต้องดำเนินการเก็บข้อมูลใหม่ให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. ซึ่งต้องแจ้งจุดประสงค์ของการเก็บข้อมูลให้แก่ประชาชนทราบ และไม่สามารถนำข้อมูลนั้นไปใช้เกินกว่าวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้ได้ และต้องมีการตั้งคณะกรรมการประจำหน่วยงานเพื่อดูแลข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้เป็นไปตามเจตจำนงของ พ.ร.บ. ทั้งสามฉบับ โดยเน้นย้ำให้เป็น Data Governance ซึ่งข้อมูลต้องได้รับความคุ้มครอง ต้องไม่นำไปใช้นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ และข้อมูลจะต้องมั่นคงปลอดภัย โดยร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ... จะมีข้อยกเว้น ในมาตรา ๔ เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือกรมสรรพากร เป็นต้น ที่สามารถเข้าถึงข้อมูลเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ โดยไม่ต้องขออนุญาตประชาชน

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำรายงานการประชุมดังกล่าว พร้อมส่งให้อนุกรรมการทุกท่านพิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งไม่มีอนุกรรมการท่านใดขอแก้ไขรายงานดังกล่าว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผลการดำเนินงานตามมติคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม

ตามที่ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๑ ชั้น ๙ ได้มีการพิจารณา ๓ ประเด็น ดังนี้

๑. กรอบการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมประจำปี ๒๕๖๒

ฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอกรอบการดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมประจำปี ๒๕๖๒ ซึ่งที่ประชุมมีมติ เห็นชอบกรอบดำเนินงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ตามที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอ

/นำเสนอ...

โดยประธานอนุกรรมการ มีข้อสังเกตในส่วนแผนการประชุม ให้เพิ่มวาระเพื่อพิจารณาที่ ๓ แนวทางการดำเนินการอันเนื่องมาจากกฎหมายใหม่ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการ ดำเนินการเพิ่มวาระเพื่อพิจารณาแนวทางการดำเนินการอันเนื่องมาจากกฎหมายใหม่ในการประชุมครั้งนี้ ในวาระที่ ๔.๒

๒. แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC ให้มีประสิทธิภาพ

ฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ แนวทางการขับเคลื่อนศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC ให้มีประสิทธิภาพ สำหรับรายละเอียดจะนำเสนอในวาระเพื่อทราบที่ ๓.๒

๓. โครงการบูรณาการงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตามมติที่ประชุม เห็นชอบ จำนวน ๕ โครงการประกอบด้วย

• โครงการที่ ๑ โครงการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จำนวนเงิน ๗๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท

• โครงการที่ ๒ โครงการจัดหาระบบเฝ้าระวังและสืบค้นข้อมูลการกระทำความผิดด้านอาชญากรรมทางเทคโนโลยีเชิงลึก (Social Network Monitoring and Cyber Intelligence and Dark web Support) ของกรมสอบสวนคดีพิเศษ จำนวนเงิน ๕๗,๒๐๐,๐๐๐ บาท

• โครงการที่ ๓ โครงการพัฒนาฐานข้อมูลกลางเพื่อบูรณาการข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จำนวนเงิน ๒๒,๗๗๐,๐๐๐ บาท

• โครงการที่ ๔ โครงการพัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย ของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) จำนวนเงิน ๑๕,๘๐๐,๐๐๐ บาท

• โครงการที่ ๕ โครงการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนากระบวนการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสำนักงานกิจการยุติธรรม จำนวนเงิน ๘๔,๔๙๐,๐๐๐ บาท ซึ่งมีการปรับลดตามคณะกรรมการบริหารการจัดหาระบบคอมพิวเตอร์ของกระทรวงยุติธรรม เพื่อความเหมาะสม โดยปรับเป็น ๗๕,๒๗๐,๐๐๐ บาท

โดยฝ่ายเลขานุการ ได้จัดทำหนังสือแจ้งการสนับสนุนจากคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรมไปยังหน่วยงานเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานเสนอของบประมาณตามขั้นตอนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ ความคืบหน้าการดำเนินการขับเคลื่อนศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม DXC ให้มีประสิทธิภาพ

ตามที่ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ได้เห็นชอบแนวทางการขับเคลื่อนศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ให้มีประสิทธิภาพ โดยมีกรอบแนวทางในการดำเนินงานของศูนย์ DXC แบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ

- ส่วนที่ ๑ กรอบการดำเนินงานของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม
- ส่วนที่ ๒ กรอบโครงสร้าง

ซึ่งในปี ๒๕๖๒ มีแผนการดำเนินงาน และผลการดำเนินงานดังนี้

/๑.การเชื่อมโยง...

๑. การเชื่อมโยงข้อมูล (Connected Government)

สำนักงานกิจการยุติธรรมมีหนังสือขอเชื่อมโยงข้อมูลจากบริการระบบ MOI Linkage Center ไปยังหน่วยงานต่างๆ ตามแผนแล้ว โดยผลการเชื่อมโยง มีดังนี้

- หน่วยงานอนุญาตให้เข้าใช้และเชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๔ หน่วยงาน ดังนี้
  - สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (ข้อมูลสิทธิการรักษาพยาบาล)
  - กรมการจัดหางาน (ฐานข้อมูลแรงงานต่างด้าว)
  - กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (ฐานข้อมูลการพัฒนาฝีมือแรงงาน)
  - กรมประมง (ข้อมูลคดี ประมงผิดกฎหมาย)
- อยู่ระหว่างการพิจารณาขอข้อมูล จำนวน ๕ หน่วยงาน ดังนี้
  - กระทรวงศึกษาธิการ (ข้อมูลนักเรียน – นักศึกษา / ข้อมูลวุฒิการศึกษา (๒๕๕๖))
  - สำนักงาน ป.ป.ช. (ข้อมูลผู้ถูกกล่าวหา คดีด้านการทุจริต)
  - กรมการปกครอง (ข้อมูลใบอนุญาตให้มีและใช้อาวุธปืน (ป.๔) / ข้อมูลผู้ขอออก หนังสือผ่านแดนทั้งหมด / ข้อมูลทะเบียนสมรส / ข้อมูลทะเบียนหย่า)
  - กรมที่ดิน (เอกสารแสดงสิทธิที่ดิน)
- ไม่อนุญาตให้เชื่อมโยง เนื่องจากยังไม่พร้อมให้บริการเชื่อมข้อมูล จำนวน ๑ หน่วยงาน ได้แก่ กรมการกงสุล (ข้อมูลรายการประวัติหนังสือเดินทาง)

๒. การให้บริการต่างๆ (Digital Government)

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการพัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลยุติธรรม จัดทำแนวทางปฏิบัติ DGF (Data Governance Framework) ปรับปรุง/แก้ไข ให้เป็นไปตาม framework และตรวจสอบ/เปรียบเทียบการดำเนินการของศูนย์ DXC กับ framework ดังนี้

- พัฒนาระบบวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อมูลผู้พ้นโทษ และผู้กลับมากระทำผิดซ้ำในกลุ่มภารกิจด้านพัฒนาพฤตินิสัย
- จัดทำ workshop แนวทางปฏิบัติ DGF (Data Governance Framework) ให้กับหน่วยงานในเครือข่ายศูนย์ DXC จำนวน ๒๔ หน่วยงาน
- จัดทำแนวปฏิบัติบริหารจัดการข้อมูล (Data and Information Management Guideline) V.1.0 เพื่อเป็นแนวปฏิบัติพื้นฐานในการดำเนินการกำกับดูแลบริหารจัดการศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ที่มีการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ตามแนวทางปฏิบัติ DGF (Data Governance Framework) พร้อมปรับปรุงแนวปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ผนวกเข้ากับนโยบายแนวปฏิบัติของสำนักงานกิจการยุติธรรม เพื่อประกาศใช้เวอร์ชั่นปรับปรุงนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๓. ตัวชี้วัดกระทำผิดซ้ำ (Big Data)

สำนักงานกิจการยุติธรรมได้พัฒนาระบบจัดเก็บตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยพัฒนาระบบ BI (Business Intelligence) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๒ โดยตัวชี้วัด มีจำนวน ๓ ตัวชี้วัด ดังนี้

- A1 สัดส่วนการคุ้มครองดูแล ผู้เสียหาย/เหยื่ออาชญากรรมและชดเชยความเสียหายโดยได้รับการชดเชยเยียวยาจากภาครัฐมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น (AD)

/A2 จำนวน...

- A2 จำนวนผู้ถูกจับกุม และภายหลังได้รับการปล่อยตัว เนื่องจากมีการพิสูจน์ว่าไม่มีความผิด ที่ได้รับเงินชดเชยเยียวยาจากภาครัฐ (AD)
- RE1 ร้อยละของผู้พ้นโทษที่กลับมากระทำผิดซ้ำลดลง (AD)

ประธานอนุกรรมการฯ ได้มีข้อสังเกตถึงกระบวนการการพัฒนาระบบ BI (Business Intelligence) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตัวชี้วัดประสิทธิภาพกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และแนะนำให้ใช้แนวคิดแบบ Agileสำหรับการพัฒนาระบบ เนื่องจากเป็นแนวคิดในการพัฒนาระบบแบบใหม่ ที่ช่วยเร่งวงรอบในการพัฒนาและนำระบบมาทดลองใช้งานก่อน และนำข้อคิดเห็น หรือข้อติชมต่างๆ กลับไปปรับปรุงระบบซ้ำๆ เพื่อให้ระบบมีประสิทธิภาพสูงสุด และตรงกับความต้องการของผู้ใช้งานมากที่สุด

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ผลการจัดทำ Data Governance Framework : DGF ในกลุ่มพัฒนาพฤตินิสัยและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอความเป็นมาของ Data Governance Framework : DGF ในกลุ่มพัฒนาพฤตินิสัยและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม โดยผลสรุปการดำเนินงาน มีรายละเอียดดังนี้

<u>ความเป็นมา</u>

จากการประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ ได้มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรม (สกธ.) ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ดำเนินการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หลักสูตรแนวทางการจัดทำ Data Governance Framework (DGF) ให้กับหน่วยงานในเครือข่ายศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. เพื่อขับเคลื่อน Data Governance Framework (DGF) ของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ในการกำหนดแนวทางปฏิบัติและข้อควรหลีกเลี่ยงด้านธรรมาภิบาลข้อมูล การเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่น (Data Integration) วิธีการตรวจสอบแนวทางปฏิบัติและการบังคับใช้ที่มีผลทำให้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมถึงวิธีการแก้ไขปัญหาทั้งทางเทคนิคและเชิงกฎหมายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. เพื่อให้หน่วยงานมีความรู้ความเข้าใจในการจัดระดับชั้นความลับของข้อมูล (Data Classification) การจัดทำเมทาดาตา (Metadata) การจัดทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) และการจัดทำนโยบายในการกำกับดูแลข้อมูลของหน่วยงานได้

๓. เพื่อทราบความต้องการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลของหน่วยงานในเครือข่ายศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC)

<u>ผลการดำเนินการของฝ่ายเลขานุการ</u>

สกธ. และ สพร. ได้ร่วมหารือและกำหนดขอบเขตระยะเวลาในการอบรม ระยะเวลาอบรม จำนวน ๔ วัน คือ บรรยายภาพรวม ๑ วัน และฝึกปฏิบัติ ๓ วัน โดยแบ่งกลุ่มเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

/กลุ่มที่ ๑...

- กลุ่มที่ ๑ งานด้านพัฒนาพฤตินิสัย ได้แก่ กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ สำนักงานกิจการยุติธรรม และสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- กลุ่มที่ ๒ งานด้านอำนวยความยุติธรรม และการบังคับคดี ได้แก่ กรมบังคับคดี กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
- กลุ่มที่ ๓ งานด้านอำนวยความยุติธรรม และการบริการประชาชน ได้แก่ กรมการปกครอง กรมการขนส่งทางบก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานประกันสังคม
- กลุ่มที่ ๔ งานด้านความมั่นคง ได้แก่ ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนใต้ (ศอ.บต.) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ หน่วยข่าวกรองทางทหาร กรมประมง และสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

โดยวิธีการฝึกอบรมประกอบด้วย การบรรยายให้ความรู้ในการจัดทำ Data Governance Framework (DGF) การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องพร้อมระบุความพร้อมใช้และระดับชั้นความลับของข้อมูล การนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มาพิจารณาการจัดระดับชั้นความลับของข้อมูล (Data Classification) ให้สอดคล้องกับกฎหมาย เงื่อนไข และข้อกำหนดต่างๆ พร้อมทั้งระบุรายละเอียดของข้อมูล (META Data) การจัดทำรายการของชุดข้อมูล (Data Catalog) และพร้อมทั้งจัดทำแผนดำเนินงาน (Action Plan) ซึ่งขณะนี้ สกธ. ร่วมกับ สพร. ได้ทำการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับหน่วยงานในเครือข่ายเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ผลที่ได้รับจากการจัดฝึกอบรมในครั้งนี้ คือ แต่ละหน่วยงานได้แนวคิดและต้นแบบในการจัดทำ Data Governance Framework เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำนโยบายและระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานตนเองได้ นอกจากนี้ยังทำให้ทราบความต้องการเพิ่มเติมในการเชื่อมโยงข้อมูลกระบวนการยุติธรรมของหน่วยงานในเครือข่าย DXC เพิ่มเติม ซึ่งทำให้แต่ละหน่วยงานมีความเข้าใจปัญหาและอุปสรรคในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน และสร้างความตระหนักในการจัดทำนโยบายเพื่อให้ข้อมูลภายใต้ความดูแลมีความมั่นคงปลอดภัยและสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย ซึ่งการอบรมเชิงปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงาน ประกอบด้วยขั้นตอนและข้อมูล ดังต่อไปนี้

๑. การเลือกชุดข้อมูล (List of Data)

การเลือกชุดข้อมูลเริ่มต้นจากข้อมูลที่แต่ละบุคคลรับผิดชอบ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ ระบุเป้าหมายงานและข้อมูลที่คาดว่าจะเกี่ยวข้องกับงาน

๑.๒ ระบุงานที่ได้รับมอบหมายและชุดข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงาน

๑.๓ ระบุชุดข้อมูลและรายละเอียด

๒. การจัดชั้นความลับ (Data Classification)

ได้มีการจัดหลักเกณฑ์การแบ่งชั้นความลับของข้อมูลข่าวสาร (Information Classification Criteria) ออกเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๒.๑ กลุ่มข้อมูลลับ (Confidential) คือ ข้อมูลข่าวสารลับ ซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ของรัฐ

/๒.๒ กลุ่มข้อมูล...

๒.๒ กลุ่มข้อมูลลับมาก (Secret) คือ ข้อมูลข่าวสารลับ ซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรง

๒.๓ กลุ่มข้อมูลลับที่สุด (Top Secret) คือ ข้อมูลข่าวสารลับ ซึ่งหากเปิดเผยทั้งหมดหรือเพียงบางส่วนจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์แห่งรัฐอย่างร้ายแรงที่สุด

โดยการจัดชั้นความลับ (Data Classification) มีขั้นตอน ดังนี้

- ระบุชุดข้อมูลและรายละเอียดในแบบฟอร์ม (Template)
- ระบุอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล
- จำแนกชุดข้อมูลพร้อมแนวปฏิบัติ

หลังจากดำเนินการทำ Workshop ได้มีการกำหนดเกณฑ์การระบุระดับชั้นความลับของข้อมูล คือ ๐ หมายถึง ข้อมูลเปิด ๑ หมายถึง ลับ ๒ หมายถึง ลับมาก และ ๓ หมายถึง ลับที่สุด การจัดชุดข้อมูลและการจัดชั้นความลับของข้อมูลแต่ละหน่วยงานทั้ง ๔ กลุ่ม ๒๕ หน่วยงาน โดยรายละเอียดของตารางสรุปตัวอย่างข้อมูลดังนี้

หน่วยงาน	ชุดข้อมูล	เชื่อมโยงแล้ว	ต้องการเพิ่ม	ชั้นความลับ
๑. สกธ.	ข้อมูลการศึกษา	-	✓	-
	ข้อมูลสาธารณสุข	-	✓	-
	ข้อมูลการจับกุม	-	✓	-
	ข้อมูลพิการและทุพพลภาพ	-	✓	-
	ข้อมูลแรงงาน	-	✓	-
	ข้อมูลผู้มีรายได้น้อย	-	-	๑
	ชุดข้อมูลผู้ใช้งานระบบ DXC	-	-	๓
	ชุดข้อมูล Single Report	-	-	๑
	ชุดข้อมูล Web Service	-	-	๑
	ข้อมูล Log	-	-	๑
๒. กรมคุมประพฤติ	ข้อมูลผู้ถูกคุมประพฤติ	✓	-	-
	ข้อมูลประวัติอาชญากร	-	✓	-
	การเข้าร่วมกิจกรรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดจากหน่วยงานอื่น	-	✓	-
	ข้อมูลประวัติการรับการฝึกอบรมด้านอาชีพจากหน่วยงานอื่น	-	✓	-
	ข้อมูลประวัติส่วนตัวผู้กระทำผิด	✓	-	๑
	ข้อมูลการควบคุมและสอดส่อง	✓	-	๑
	ข้อมูลการกระทำความผิด	✓	-	๑
	ข้อมูลการจำแนกผู้กระทำผิด	-	-	๑

/ข้อมูลกิจกรรม...

หน่วยงาน	ชุดข้อมูล	เชื่อมโยงแล้ว	ต้องการเพิ่ม	ชั้นความลับ
	ข้อมูลกิจกรรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด	-	-	๑
	ข้อมูลการช่วยเหลือ สงเคราะห์ผู้กระทำผิด	-	-	๑

๓. การจัดทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog)

บัญชีข้อมูล คือ รายการของชุดข้อมูลที่หน่วยงานถือครองหรือบริหารจัดการ ซึ่งรายการของชุดข้อมูลสามารถจัดเตรียมได้ในรูปแบบของตารางรายชื่อชุดข้อมูล รายงาน หรือแอปพลิเคชัน บัญชีข้อมูลถูกใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นหาชุดข้อมูล (Dataset) หรือเมทาดาตา (Metadata) และได้มีการจัดทำขั้นตอนการทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ดังนี้

๑. ระบุบัญชีข้อมูลที่เหมาะสมกับบริบทของชุดข้อมูลที่รับผิดชอบ

๒. ระบุรายละเอียดตามบัญชีข้อมูล

๓. จำลองระบบนิเวศข้อมูลในภาพรวม

๔. การจัดทำ Metadata

เมทาดาตา (Metadata) คือ ข้อมูลที่ใช้กำกับและอธิบายข้อมูลหลักหรือกลุ่มของข้อมูลอื่นซึ่งให้รายละเอียดของชุดข้อมูล (Dataset) จัดทำโดยระบุรายละเอียดของชุดข้อมูล ให้ครบถ้วนตามที่ได้เลือกชุดข้อมูล (List of Data) ไว้

๕. สรุปข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงาน

การสรุปข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงาน ได้จำลองระบบนิเวศข้อมูลในภาพรวม โดยแบ่งชุดข้อมูลออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลเปิด ข้อมูลมีชั้นความลับ และข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างหน่วยงาน ซึ่งหลังจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว แต่ละหน่วยงานสามารถนำแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน ดังนี้ ๑.จัดตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินการกำกับดูแลข้อมูล ๒.จัดทำกรอบการกำกับดูแลข้อมูล ๓.การเลือกชุดข้อมูล (List of Data) ๔.การจัดชั้นความลับ (Data Classification) ๕.การจัดทำ Metadata และ Data Catalog ๖.ประกาศมาตรฐานและแนวปฏิบัติการกำกับดูแลข้อมูล ๗.ตรวจสอบ และวัดผล ๘.รายงานผลต่อคณะกรรมการการกำกับดูแลข้อมูล และ ๙.การปรับปรุงการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

โดยผลการดำเนินงานที่กล่าวมาแล้วนั้น ทางฝ่ายเลขานุการ มีแผนที่จะดำเนินการผลักดันเพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมในอนาคตได้ ดังนี้

- รายงานคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม
- รายงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เพื่อให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมสั่งการให้หน่วยงานภายในกระทรวงยุติธรรมดำเนินการจัดทำ Data Governance Framework ของแต่ละหน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม
- ผลักดันให้หน่วยงานต้นทางของข้อมูลในเครือข่าย DXC จัดทำ Data Governance Framework ตามขั้นตอนที่หน่วยงานเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้ข้อมูลภายใต้ความดูแลของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม เป็นข้อมูลที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านระบบ DXC
- ดำเนินการติดตามและประเมินผลข้อมูลให้สอดคล้องกับแผนดำเนินการ โดย ณ เบื้องต้น สกธ. จะเลือกติดตามการดำเนินงานกับกลุ่มพัฒนาพฤตินิสัย ซึ่งเป็นภารกิจเร่งด่วนที่ทางกระทรวงฯ ให้ความสำคัญ

/หน่วยงาน...

- หน่วยงานมีแผนการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานต่างๆ

- จัดทำแนวปฏิบัติบริหารจัดการข้อมูล (Data and Information Management Guideline) Version 1.0 เป็นเครื่องมือพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินการต่างๆ ที่กำหนดวิธีปฏิบัติ ขั้นตอนที่หน่วยงานต้องปฏิบัติ และกำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจนในการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูล การปกป้องรักษาข้อมูลให้มีความปลอดภัย

ฝ่ายเลขานุการ จึงเรียนขอให้ที่ประชุมฯ พิจารณาการสรุปผลการจัดทำ Data Governance Framework (DGF) ของหน่วยงาน และแนวปฏิบัติบริหารจัดการข้อมูล (Data and Information Management Guideline) Version ๑.๐ ของศูนย์ DXC ภายใต้กรอบการขับเคลื่อนศูนย์ DXC ที่ ๒ เรื่อง Digital Government และรองรับการดำเนินการอันเนื่องจากกฎหมายใหม่ด้านดิจิทัล เพื่อให้หน่วยงานนำไปเป็นแนวทางจัดทำและนำเสนอ กพยช. เพื่อทราบ ต่อไป

<u>ประเด็นอภิปราย</u>

๑. ผลการจัดทำ Data Governance Framework (DGF) ของหน่วยงาน ประธานคณะอนุกรรมการฯ มีข้อสังเกต ดังนี้

- หัวข้อการจัดชั้นความลับของข้อมูล (Data Classification) ในส่วนตารางที่แสดงถึงการจัดชั้นความลับของแต่ละหน่วยงานนั้น ประธานคณะอนุกรรมการฯ มอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ร่วมช่วยตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และให้ฝ่ายเลขานุการ แจกแจงรายละเอียดย่อยของชุดข้อมูลว่าในแต่ละชุดข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลอะไรบ้าง

- หัวข้อการจัดทำบัญชีข้อมูล (Data Catalog) ประธานคณะอนุกรรมการฯ มอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ร่วมช่วยกำหนดคำนิยามเพิ่มเติม

- หัวข้อการจัดทำ Metadata ประธานคณะอนุกรรมการฯ มีความกังวลเรื่องการกำหนด Metadata หรือการให้คำจำกัดความ หรือคำอธิบายรายละเอียดของชุดข้อมูล หากแต่ละหน่วยงานต่างเป็นผู้กำหนดคำนิยามเอง บางครั้งชุดข้อมูลแบบเดียวกันอาจมีคำอธิบายที่ไม่เหมือนกันได้ และเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน จึงเห็นควรให้มีคณะทำงานฯ เพื่อทำหน้าที่ในการคัดกรองและปรับปรุงคำจำกัดความของชุดข้อมูลของแต่ละหน่วยงานที่มีความใกล้เคียงกันให้เป็นคำจำกัดความเดียวกัน

๒. เอกสารแนวปฏิบัติบริหารจัดการข้อมูล (Data and Information Management Guideline) ทางฝ่ายเลขานุการ ได้นำเสนอรายละเอียดของแนวปฏิบัติที่ได้จากชุดข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมฝึกอบรม ซึ่งข้อมูลบางส่วนที่ฝ่ายเลขานุการ ได้รวบรวมมานั้น จำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เนื่องจากผู้เข้ารับการอบรม ในบางหน่วยงานไม่ได้เป็นเจ้าของข้อมูลที่แท้จริง ทำให้อาจไม่มีความเข้าใจ หรือการขาดตกบกพร่องของข้อมูล ในแต่ละหน่วยงานจึงควรตั้งคณะกรรมการฯ ขึ้นมาเพื่อให้สามารถจำแนกชุดข้อมูลให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุด โดย Guideline ฉบับนี้ ถือเป็นต้นแบบแรกของประเทศไทย ซึ่งอ้างอิงมาจาก The DAMA-DMBOK2 Data Management Framework และ Principles for Managing Data and Information Held by the New Zealand Government ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้มีข้อสังเกตดังนี้

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ผศ.ดร.ศุภกร กังพิสดาร) มีข้อสังเกตในหัวข้อการคุ้มครองข้อมูล (Protected) ในส่วนของตารางการกำหนดชั้นความลับของข้อมูลนั้นมีการแบ่งประเภทได้เหมาะสมดีแล้ว เพียงแต่ไม่ตรงกับเอกสารสรุปการแบ่งชั้นความลับของข้อมูลที่ใช้ในการฝึกอบรม Workshop ที่มีเพียง สาธารณะ ลับ ลับมาก ลับที่สุด ซึ่งอาจจะต้องปรับข้อมูลให้ถูกต้องตรงกันทั้งสองแบบ และหน่วยงานควรหารือ

/ร่วมกัน...

ร่วมกันในการกำหนดกรอบ Framework ของการแบ่งชั้นความลับว่าแท้จริงแล้วควรมีเท่าใด

- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (ผศ.ดร.ศุภกร กังพิสดาร) มีข้อสังเกตในหัวข้อการจัดเก็บการจราจรข้อมูลบนเครือข่าย (log) ของระบบ ที่ได้ระบุไว้ใน Guideline ทั้งหมด ๖ ประเภท แต่ยังไม่ได้ระบุวิธีการจัดเก็บ Log ว่าควรดำเนินการอย่างไร และผู้ใดที่มีสิทธิ์เข้าใช้งาน Log ดังนั้น เพื่อให้การบริหารจัดการ Log เป็นไปอย่างสมบูรณ์ จึงควรระบุขั้นตอนการดำเนินการดังกล่าวไว้ใน Guideline ด้วย และขอให้ปรับแผนภาพที่แสดงผลการตรวจสอบ Log ในส่วนของ Back-end ดังนี้

- ในกรณีผู้ดูแลระบบ DXC ทำการตรวจสอบข้อมูล log ในแต่ละเครื่องเก็บข้อมูลแล้วไม่พบปัญหา ควรมี Process ที่ต้องดำเนินการบางอย่าง เช่น การจัดทำรายงาน ไม่ควรจบกระบวนการเลยในทันที
- ในกรณีที่ตรวจพบปัญหาและดำเนินการแก้ไขปัญหาและรายงานให้หัวหน้าหน่วยงานทราบแล้ว ควรมี Process ที่เก็บข้อมูลปัญหาดังกล่าวในรูปแบบ Knowledge base (KM) ไม่ควรจบกระบวนการเลยในทันที และควรมีการกำหนด SLA ไว้ในกรณีแก้ไขปัญหาด้วย

- ประธานคณะอนุกรรมการฯ เห็นควรให้จัดทำวงจรการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) เพิ่มเติมใน Guideline

มติที่ประชุม เห็นชอบแนวปฏิบัติ Data Governance Framework (DGF) ของ DXC Version 1.0 และเห็นควรให้มีการพัฒนาแนวปฏิบัติ DGF เพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายนำไปขยายผลการพัฒนาคุณภาพข้อมูลของหน่วยงาน และมอบหมายฝ่ายเลขานุการรายงานให้ กพยช. ทราบต่อไป

๔.๒ แนวทางการดำเนินการอันเนื่องมาจากกฎหมายใหม่

ฝ่ายเลขานุการ ได้แจ้งที่ประชุมว่า จากการประชุม กพยช. ครั้งที่ ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ ได้มีการพิจารณาแผนการประชุมของ กพยช. และอนุกรรมการต่างๆ และมีมติที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม โดยให้ฝ่ายเลขานุการประสานกับคณะอนุกรรมการและศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... ร่าง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... เพื่อให้การกำหนดมาตรการในการแลกเปลี่ยนข้อมูลมีความชัดเจนและเป็นไปตามกฎหมาย

สำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้ศึกษาวิเคราะห์กฎหมายดังกล่าวสามารถสรุปรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับ ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) ได้ดังนี้

ฉบับที่ ๑ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๖๐ มีมาตราที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ มาตรา

ฉบับที่ ๒ ร่าง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... มีมาตราที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๔ มาตรา

ฉบับที่ ๓ ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. .... มีมาตราที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๒ มาตรา

/และ สนช. ...

และ สนช. ได้มีการเห็นชอบร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. .... และมีมติเห็นชอบทั้ง ๓ วาระเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

<u>สาระสำคัญของกฎหมายแต่ละฉบับ</u>

พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐

เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดความผิดว่าการกระทำลักษณะใดที่จะต้องได้รับการดำเนินคดีและถูกลงโทษ เป็นความผิดในทางอาญา ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินคดี การสืบสวนสอบสวน การรวบรวมพยานหลักฐาน และในฉบับที่ ๒ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๑ เพื่อปรับปรุงแก้ไขในลักษณะของการกระทำความผิดให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีช่องว่างในเชิงรายละเอียด มีการกำหนดฐานความผิดใหม่และแก้ไขเพิ่มเติมฐานความผิดเดิม รวมทั้งมีการเพิ่มเติมบทการลงโทษ

ร่าง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ....

เป็นร่างกฎหมายที่ต้องการจะกำหนดมาตรฐานเพื่อป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ ประกอบด้วย ๔ หมวด หมวดที่ ๑ เป็นการกำหนดคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ และคณะกรรมการกำกับดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ หมวดที่ ๒ กำหนดให้มีสำนักงานที่จะทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการทั้งสองชุด หมวดที่ ๓ เป็นส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับศูนย์ DXC มากที่สุด จำนวน ๑๔ มาตรา เป็นเรื่องนโยบายและแผนการรักษาความมั่นคงปลอดภัย การบริหารจัดการ โครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ และการรับมือภัยคุกคามทางไซเบอร์ และในหมวด ๔ เป็นบทลงโทษ

ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ....

เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักการและมาตรการในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในเรื่องของการเปิดเผย การใช้ การเก็บ สิทธิเจ้าของข้อมูลซึ่งการบังคับใช้กฎหมายนี้อาจไม่รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตามที่มาตรา ๔ (๕) กำหนดไว้โดยร่าง พ.ร.บ. นี้ ประกอบด้วย ๗ หมวด โดยในหมวดที่ ๑ เป็นเรื่องของคณะกรรมการข้อมูลส่วนบุคคล หมวดที่ ๒ เป็นเรื่องว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งจะมีในส่วนทั่วไป ในเรื่องการเก็บ การใช้ และการเปิดเผย หมวดที่ ๓ เป็นเรื่องสิทธิของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หมวดที่ ๔ เป็นการกำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หมวดที่ ๕ เป็นเรื่องของการร้องเรียน หมวดที่ ๖ เป็นเรื่องการรับผิดทางแพ่งและหมวดที่ ๗ เป็นเรื่องการรับผิดทางอาญา

ร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ...

เป็นกฎหมายที่จะยกระดับการทำงานการให้บริการของภาครัฐและการบริการสาธารณะโดยมุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลภาครัฐให้มีการทำงานเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน มีความสอดคล้องกันในเรื่องของการให้บริการ การรักษาความมั่นคงปลอดภัย รวมถึงเรื่องการอนุมัติ อนุญาต ต่างๆ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนช่องทางการชำระเงิน โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ทำหน้าที่ในการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนรัฐบาลดิจิทัล จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเพื่อเป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินการตาม ร่าง พ.ร.บ. นี้ กำหนดมาตรฐาน ข้อกำหนดและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบดิจิทัล กำหนดแนวทางพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เสนอให้มีการปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย เสนอแนะหน่วยงานภาครัฐให้มีการดำเนินการตามแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งกำกับและติดตามการดำเนินงานของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางและศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ

/ส่วนที่เกี่ยวข้อง...

<u>ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของศูนย์ DXC ในกฎหมายแต่ละฉบับ</u>

พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐

มี ๒ มาตราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรา ๑๕ ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดตาม มาตรา ๑๔ และมาตรา ๒๖ ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินสองปี เป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายและเฉพาะคราวก็ได้ โดยปัจจุบัน ศูนย์ DXC จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Traffic Log) ๓ ปี ย้อนหลัง

ร่าง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ....

มี ๑๔ มาตราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มาตรา ๔๔ เป็นเรื่องที่จะให้หน่วยงานภาครัฐจัดทำแนวทางปฏิบัติและกรอบการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มาตรา ๔๕ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ มาตรา ๔๖ ให้แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ระดับบริหารและระดับปฏิบัติการ เพื่อประสานงานด้านการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ มาตรา ๕๒ ให้แจ้งรายชื่อและข้อมูลการติดต่อของเจ้าของกรรมสิทธิ์ ผู้ครอบครองคอมพิวเตอร์ และผู้ดูแลระบบคอมพิวเตอร์ มาตรา ๕๓ ให้หน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแลตรวจสอบมาตรฐานขั้นต่ำเรื่องความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศที่อยู่ภายใต้การกำกับควบคุมดูแลของตน มาตรา ๕๔ หน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ ต้องจัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โดยมีผู้ตรวจประเมิน รวมทั้งต้องจัดให้มีการตรวจสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์โดยผู้ตรวจสอบด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ ทั้งโดยผู้ตรวจสอบภายในหรือโดยผู้ตรวจสอบอิสระภายนอก อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งและจัดส่งผลสรุปรายงานการดำเนินการต่อสำนักงานภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ดำเนินการแล้วเสร็จ มาตรา ๕๕ กรณีการประเมินความเสี่ยงไม่เป็นไปตามมาตรฐานอาจดำเนินการใหม่ มาตรา ๕๖ หน่วยงานต้องมีกลไกหรือขั้นตอนเพื่อการเฝ้าระวังภัยคุกคามทางไซเบอร์ตามมาตรฐาน มาตรา ๕๗ กรณีมีเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ให้รายงานต่อสำนักงานหรือหน่วยงานควบคุมหรือกำกับดูแล มาตรา ๕๘ ในกรณีที่เกิดหรือคาดว่าจะเกิดภัยคุกคามทางไซเบอร์ ให้หน่วยงานตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวข้องรวมถึงพฤติกรรมแวดล้อมเพื่อประเมินว่ามีภัยคุกคามทางไซเบอร์เกิดขึ้นหรือไม่ เพื่อป้องกัน รับมือและลดความเสี่ยงต่อไป มาตรา ๗๓ ถึง ๗๖ เป็นเรื่องของบทลงโทษ โดยจะมีโทษปรับในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามหรือขัดขวางการปฏิบัติงาน

<u>ประเด็นอภิปราย</u>

ประธาน (ดร.ทวีศักดิ์ กออนันตกูล) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ในมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ แม้ว่าศูนย์ DXC ไม่ได้ถูกกำหนดเป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (CII) ขอให้ดำเนินการในส่วนที่สามารถทำได้ด้วย

เลขานุการคณะอนุกรรมการ (นางอุษา จั่นพลอย บุญเปี่ยม) ในส่วนของคำนิยามและการกำหนดหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศจะครอบคลุมถึงหน่วยงานใดบ้าง อาจจะต้องรอเกณฑ์และการประกาศของคณะกรรมการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติต่อไป

/ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครอง...

ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ....

มี ๑๒ มาตราที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ตามมาตรา ๔ (๕) พ.ร.บ. นี้ไม่ใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยที่ศูนย์ DXC มีการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย ส่วนการดำเนินคดี และไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดี ดังนั้น ข้อมูลบางส่วนจะได้รับการคุ้มครองตามร่าง พ.ร.บ. นี้ มาตรา ๕ เป็นการคุ้มครองข้อมูลที่ดำเนินการจัดรวบรวม ใช้ หรือเผยแพร่นอกราชอาณาจักร มาตรา ๒๙ ในกรณีที่ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรได้กำหนดนโยบายในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อการส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งอยู่ต่างประเทศและอยู่ในเครือกิจการหรือเครือธุรกิจเดียวกันเพื่อการประกอบกิจการหรือธุรกิจร่วมกัน หากนโยบายในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวได้รับการตรวจสอบและรับรองจากสำนักงาน การส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่างประเทศที่เป็นไปตามนโยบายในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่ได้รับการตรวจสอบและรับรองดังกล่าว ให้สามารถกระทำได้โดยได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ มาตรา ๔๐ ผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่เกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย จัดทำและเก็บรักษาบันทึกรายการของกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลไว้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด มาตรา ๔๑ ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของตน มาตรา ๔๓ เจ้าหน้าที่คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีหน้าที่ ให้คำแนะนำ ตรวจสอบการดำเนินงาน ของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งลูกจ้างหรือผู้รับจ้างของผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้ ประสานงานและให้ความร่วมมือกับสำนักงานในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และรักษาความลับ มาตรา ๗๗ ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลซึ่งดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่ง พ.ร.บ. ทำให้เกิดความเสียหายต่อเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้นแก่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล ไม่ว่าการดำเนินการนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นเหตุสุดวิสัย เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามหน้าที่ มาตรา ๗๘ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลหรือผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลจ่ายค่าสินไหมทดแทนเพื่อการลงโทษเพิ่มขึ้นจากจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่แท้จริงที่ศาลกำหนดได้ตามที่ศาลเห็นสมควร มาตรา ๘๕ ถึง มาตรา ๘๗ เป็นบทลงโทษ

<u>ประเด็นอภิปราย</u>

ประธาน (ดร.ทวีศักดิ์ กออนันตกูล) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ในมาตรา ๔ (๕) ศูนย์ DXC ต้องจัดกลุ่มข้อมูลเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มข้อมูลกระบวนการยุติธรรม ซึ่งจะตรงกับข้อยกเว้น มาตรา ๔ (๕) และอีกกลุ่มเป็นข้อมูลสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ด้านกระบวนการยุติธรรม การมีข้อยกเว้นนี้จะทำให้มีกฎหมายรองรับการให้ข้อมูลกับหน่วยงานที่ปฏิบัติงานด้านกระบวนการยุติธรรมได้ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีเรื่องของการแก้ไขข้อมูลของตนเอง ตามมาตรา ๓๒ และ มาตรา ๓๓ แต่ละหน่วยงานได้มีกระบวนการรับคำร้องขอแก้ไข และกระบวนการลบข้อมูลที่เคยส่งให้กับหน่วยงานอื่นๆ แล้วหรือยัง ดังนั้น หากมีการปรับปรุงระบบใหม่ขอให้เพิ่มเติมในส่วนนี้เข้าไปด้วยเพื่อเตรียมความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ สำหรับกรณีหน่วยงานรัฐรับข้อมูลจากหน่วยงานรัฐอีกแห่งหนึ่ง หากมีการร้องขอใช้ข้อมูลต่อ สามารถปฏิเสธไม่ให้ได้ ตามร่าง พ.ร.บ. การบริหารงาน

/และการให้...

และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ... และสำหรับเรื่องการขอแก้ไขหรือลบข้อมูลตนเองนั้น ในกระบวนการยุติธรรมอาจต้องมีการพิจารณาว่าข้อมูลใดจะลบหรือไม่ลบ เช่น ข้อมูลทะเบียนประวัติการกระทำผิดของเด็ก หรือกรณีกฎหมายกำหนดว่าให้เก็บไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งแล้วลบได้

ผู้ทรงคุณวุฒิ (ดร.ศุภกร กังพิสดาร) ได้ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันข้อมูลส่วนบุคคลถูกจัดเก็บอยู่ในหลายๆ แหล่ง ทำให้การแก้ไขข้อมูลตนเองในหลายๆ แหล่งนั้นนับว่าเป็นความท้าทายมาก แม้จะมีซอฟต์แวร์เพื่อจัดการเรื่องนี้แล้วก็ตาม ซึ่งราคาค่อนข้างแพง แต่หากจะดำเนินการขอให้ดำเนินการร่วมกัน น่าจะเหมาะสมและคุ้มค่า หรือหน่วยงานภาครัฐจะพัฒนาและนำมาใช้กับทุกหน่วยงานก็ได้ ในกรณีการเก็บ ข้อมูลจราจร (log) ของ DXC ที่แจ้งว่าเก็บไว้เป็นระยะเวลา ๓ ปีนั้น ถือเป็นขั้นต่ำ ขอให้พิจารณาว่าควรเก็บมากกว่านี้ เพื่อการตรวจสอบย้อนหลังได้มากกว่า ๓ ปี

ร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ...

ส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่ มาตรา ๘ เรื่องธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ซึ่งจะสัมพันธ์กับมาตรา ๗ (๒) ที่ให้คณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลมีหน้าที่ในการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเพื่อเป็นหลักการและแนวทางในการดำเนินการให้เป็นไปตาม พ.ร.บ. นี้ โดยในมาตรา ๘ ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย ๑) การกำหนดสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงานของรัฐ รวมถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้ครอบครองหรือผู้ควบคุมข้อมูลดังกล่าวในทุกขั้นตอน ๒)การมีระบบบริหารและกระบวนการจัดการและคุ้มครองข้อมูลที่ครบถ้วนตั้งแต่การจัดทำ การจัดเก็บ การจำแนกหมวดหมู่ การประมวลผลหรือใช้ข้อมูล การปกปิดหรือเปิดเผยข้อมูล การตรวจสอบ และการทำลาย ๓) การมีมาตรการในการควบคุมและพัฒนาคุณภาพข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน พร้อมใช้งาน เป็นปัจจุบัน สามารถบูรณาการและมีคุณสมบัติแลกเปลี่ยนกันได้ รวมทั้งมีการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูลเพื่อให้หน่วยงานของรัฐมีข้อมูลที่มีคุณภาพและต่อยอดนวัตกรรมจากการใช้ข้อมูลได้ ๔) การกำหนดนโยบายหรือกฎเกณฑ์การเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่ชัดเจนและมีระบบบริหารจัดการ

<u>ประเด็นอภิปราย</u>

ประธาน (ดร.ทวีศักดิ์ กออนันตกูล) ได้ให้ข้อสังเกตส่วนที่เกี่ยวข้องได้แก่ มาตรา ๗ (๒) เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สามารถใช้หนังสือของ สพร. เรื่อง DGF ไปพลางก่อนที่จะมีการประกาศหลักการและแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นทางการ ในมาตรา ๘ กำหนดองค์ประกอบอย่างน้อยของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ซึ่งจะได้เป็นกรอบการดำเนินการ และในมาตรา ๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน ซึ่งจะเป็นแนวปฏิบัติที่จะใช้จริง ตามรายละเอียดใน มาตรา ๑๒ (๑) ถึง (๗) ทั้งนี้ หน่วยงานต่างๆ สามารถรับการสนับสนุนจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ได้ตามมาตรา (๑๐) และในการดำเนินการขอเสนอให้จัดทำร่วมกันหลายๆ หน่วยงาน โดยสามารถปรับปรุงหรือต่อยอดจากแนวปฏิบัติบริหารจัดการข้อมูลของศูนย์ DXC (Version 1.0) ให้เหมาะสมกับหน่วยงานตนเองต่อไป

ทางสำนักงานกิจการยุติธรรมได้ดำเนินการวิเคราะห์และได้ดำเนินการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับการประกาศใช้ของ พ.ร.บ. ทั้ง ๕ ฉบับดังนี้

/๑.จัดเก็บข้อมูล...

รายละเอียดการดำเนินการ	พ.ร.บ. คอมฯ ๒๕๕๐/ ๒๕๖๐	ร่าง พ.ร.บ. ไซเบอร์ฯ	ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลฯ/ร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐฯ	สถานะการดำเนินงาน			
				ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ		ยังไม่ได้ดำเนินการ
					๒๕๖๒	๒๕๖๓	
๑. จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (Traffic Log) สอดคล้องกับข้อกำหนด ๙๐ วัน ถึง ๒ ปี (ปัจจุบัน DXC จัดเก็บ Log ๓ ปี ย้อนหลัง)	✓			✓			
๒. แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศสำนักงานกิจการยุติธรรม ประกอบด้วยรายละเอียดของแผนรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้นกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานกิจการยุติธรรม (IT Contingency Plan) ด้วย		✓		✓			
๓. แนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศสำนักงานกิจการยุติธรรมของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC) และสอดคล้องกับข้อกำหนดใน พ.ร.บ.		✓			←	→	
๔. จัดทำแนวทาง มาตรการ แผนปฏิบัติการ หรือโครงการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ให้ สอดคล้องและเป็นไปตามนโยบายและแผนแม่บทความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติที่จะประกาศใหม่		✓					✓
๕.หลังจาก พ.ร.บ. ประกาศอย่างเป็นทางการแล้ว • ในกรณีที่จัดให้ DXC เป็นหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศต้องแจ้งรายชื่อ ผู้รับผิดชอบตามแนวทาง มาตรการ แผนปฏิบัติการ หรือโครงการเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ไซเบอร์ หรือผู้รับผิดชอบในพื้นที่ต่อสำนักงานเพื่อพิจารณาแต่งตั้งเป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามทางไซเบอร์และดำเนินการตาม พ.ร.บ. ที่กำหนด		✓					✓
๖. ดำเนินการเกี่ยวกับการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลตามคำสั่งที่ได้รับจากผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลเท่านั้น			✓	✓			

/๗.จัดให้มี...

รายละเอียดการดำเนินการ	พ.ร.บ. คอมฯ ๒๕๕๐/ ๒๕๖๐	ร่าง พ.ร.บ. ไซเบอร์ฯ	ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลฯ/ร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐฯ	สถานะการดำเนินงาน			
				ดำเนินการแล้ว	อยู่ระหว่างดำเนินการ		ยังไม่ได้ดำเนินการ
					๒๕๖๒	๒๕๖๓	
๗. จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการสูญหาย เข้าถึง ใช้ เปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยปราศจากอำนาจหรือโดยมิชอบ โดยการเข้ารหัสข้อมูลระหว่างการส่งข้อมูลตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง			✓	✓			
๘. จัดทำและเก็บรักษาบันทึกรายการของกิจกรรมการประมวลผลข้อมูลไว้			✓	✓			
๙. จัดทำแนวปฏิบัติในกำกับดูแลข้อมูลส่วนบุคคลของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (DXC)			✓		←	—	→
๑๐. ทำการวัดผลการบริหารจัดการข้อมูล							✓

ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม (นายวัลลภ นาคบัว) ได้ให้ข้อเสนอว่า ให้ฝ่ายเลขานุการนำไปพัฒนาเป็นแนวทาง (Guide line) หรือเป็นข้อสั่งการหรือเป็นมติของ กพยช. เพื่อให้ทุกหน่วยงานนำไปเตรียมความพร้อมและเพื่อความชัดเจน โดย อาจประสานกับ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) หรือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานต่างๆ ในระยะ ๖ เดือน หรือ ๑ ปี ข้างหน้า

ประธาน (ดร.ทวีศักดิ์ กออนันตกูล) ได้ให้ข้อเสนอ ให้จัดสัมมนาโดยจัดทำหนังสือเชิญปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และวิทยากรที่เหมาะสมมาบรรยายหรือเล่าเรื่องเกี่ยวกับกฎหมาย ๔ ฉบับนี้ พร้อมเสนอแนะว่าหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องดำเนินการอะไรบ้าง และแนวทางในการกำหนดหน่วยงานโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ (CII) โดยกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานในเครือข่าย DXC และ หน่วยงานต่างๆ ในกระทรวงยุติธรรม เพื่อยืนยันร่างที่จะนำเสนอ กพยช. ต่อไป

ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (นางสมศรี หอกันยา) ได้แจ้งที่ประชุมว่าทางกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมได้ให้ความรู้เกี่ยวกับ ร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่องและยินดีนำเรียนปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเพื่อสนับสนุนการสัมมนา ทั้งนี้ ศูนย์ DXC อาจเป็นหน่วยงาน Regulator ให้กับหน่วยงานต่างๆ ในกระบวนการยุติธรรมต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบผลการวิเคราะห์ความเกี่ยวข้องของ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ร่าง พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. .... ร่าง พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ... ร่าง พ.ร.บ. การบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. .... กับการดำเนินงาน

/ของ DXC

ของ DXC และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อรองรับการบังคับใช้ของกฎหมายใหม่ และรายงานต่อ กพยช. เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในการดำเนินการได้ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ **เรื่องอื่นๆ**

-ไม่มี-

เลิกประชุมเวลา **๑๒.๐๐ น.**

(นางสาทิมา ทองศรีจันทร์)
อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้จดรายงานการประชุม

(นางอุษา จันพลอย บุญเปี่ยม)
อนุกรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม